

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Politični pomen gospodarskega zblizanja Francije in Anglije

Pogajanja za gospodarsko sodelovanje Francije in Anglije bo dovedlo tudi do zblizanja obeh držav v zunanji politiki, kar pomeni poraz revizionističnih stremeljenj

Pariz, 5. jan. Vest o pogajanjih za finančno sodelovanje Anglije in Francije je napravila v gospodarskih in političnih krogih po vsem svetu silen vtis. S temi pogajanjmi se je Anglija odpovedala dosedanjemu stremeljenju v zunanji politiki, da se popolnoma osamosvoji od evropskega kontinenta in vodi popolnoma samostojno zunanjo politiko. Macdonald je v tem stremeljenju iskal stike z Zedinjenimi državami ter skušal ustvariti ameriško - angleško gospodarsko in politično zvezo, kar se pa ni posrečilo zaradi gospodarskih naporov med Anglijo in Zedinjenimi državami ter velike gospodarske krize, ki je nastala zadnje čase v Zedinjenih državah.

Huda kriza, ki je nastala v zadnjem času tudi v angleški industriji, je prisilila angleško vlado, da se nasloni na finančno najmočnejšo državo v Evropi. Francijo, ki je ostala od svetovne gospodarske krize skoraj nedotaknjena in ki je zbrala ogromne rezerve zlata. Samo v l. 1930 so narasle zlate rezerve Francoske banke za 11 milijard frankov ter znašajo sedaj 53 milijard frankov.

Jasno je, da se je s to gospodarsko premočjo povečala tudi politična moč. Angleška industrija je zašla v zelo težak položaj. Brezposelnih je v Angliji nad 2.500.000 in če bo šlo tako naprej jih bo kmalu 3 milijone. Podpore za brezposelne znatno obremenjujejo angleške državne blagajne, zaradi česar je zašla Anglija v velike finančne zadrege. Zadnje čase je Francoska banka vedno pogostejše dvigala zlato iz Angleške banke, kar je povzročilo v Angliji veliko napetost na denarnem trgu. V teh razmerah ni preostalo drugega, kakor da se Anglija obrne na Francijo ter prične pogajanja za gospodarsko sodelovanje. Da so ta pogajanja deloma že uspešna, dokazuje dejstvo, da je Francoska banka znižala obrestno mero od 2,5 do 2 odstotka, kar je znatno ublažilo denarno napetost, ki je vladala zadnje čase na angleškem denarnem trgu.

O tem sporazumu je objavil znani francoski novinar Jules Sauerwein v pariškem »Le Matinu« zanimive podatke o predzgodovini in ciljih francosko-angleških finančnih pogajanj.

Sauerwein pravi, da se je dosegel pri teh pogajanjih dalekosežen sporazum med Anglijo in Francijo, ki bo imel tudi v političnem oziru velike posledice. V svojem članku jasno namigava, da je s tem sporazumom pokopano vsako upanje na revizijo mirovne pogodbe, s čimer za dolgo časa zagotavlja sedanje posestno stanje v Evropi.

Sauerwein poudarja, da je Francija voljna pomagati tudi drugim državam k gospodarski konsolidaciji pod pogojem, da opuste vse zahteve po reviziji mirovinskih pogodb. To se tiče predvsem Nemčije in je za njo posebno važno v trenutku, ko je pripravljala v Ženevi odločilen udarec proti Poljski ter hotela izzvati borbo za revizijo vzhodnih nemških mej.

Na vsak način je francosko-angleško gospodarsko zblizanje dogodek, ki bo gotovo koristil svetovnemu miru, ker bo zavrnil revizionistično agitacijo nekaterih krogov. Francosko - angleški sporazum bo imel ugoden vpliv tudi na splošni gospodarski položaj v Evropi, ker bodo imele od njega koristiti vse evropske države, ako ne direktno, pa vsaj indirektno.

Izjave sožalja ob smrti maršala Joffra

Nj. Vel. kralj soprogi pokojnega maršala. — Sožalna izjava naše vlade predsedniku francoske vlade.

Pariz, 5. jan. AA. Havas poroča, da je Nj. Vel. kralj Aleksander odredil jugoslovanskemu poslaniku v Parizu dr. Spalajkoviču, naj izrazi vdovi Joffra njegovo sožalje, se udeleži pogreba pokojnega maršala in položi na njegov grob venec. Izvršujoč poverjeno mu nalogo je dr. Spalajkovič poslal vdovo pokojnega maršala Joffra in ji orodil to pismo:

Gospa! Moj vzvišeni suveren Nj. Vel. kralj Aleksander, mi je globoko presunjen nad smrtjo velikega in slavnega vojaka, zakršen je bil maršal Joffre, vaš objokovan sopro, naročil, naj Vam izjavim sožalje v Vaši težki žalosti, ki Vas je zadela in ki jo moj kralj deli z Vami. Nj. Vel. kralj se prav tako pridružuje tej žalosti in žalosti svoje vojske in vsega jugoslovanskega naroda. Kralj Aleksander se klanja poln spoštovanja pred brezprimerno nesebičnostjo, s katero ste se gospa, trudili, da bi rešili življenje tistemu, ki je bil eden izmed glavnih rešiteljev človeštva.

Dr. Spalajkovič je prav tako izrazil sožalje g. Steegu, ministrskemu predsedniku v imenu jugoslovanske vlade ter mu predal tole pismo:

G. predsednik! Ko je moja vlada doznala z globoko žalostjo za smrt maršala Joffra, mi je poverila nalogo, naj izrečem veliki francoski republiki pri tej veliki žalosti in plemenitemu francoskemu narodu ob izgubi enega izmed najslavnejših njegovih sinov ne samo velike simpatije nego tudi izraze bolezni, ki jo deli s Francijo v tej žalosti. Mi z vami objokujemo ne samo rešitelja Vaše domovine, nego tudi enega izmed najbolj velikodušnih mož, čegar glava je bila v tem, da je z uspehi svoje armade pripomogel k ustvaritvi našega narodnega edinstva, kar nas navdaja z brezprimerno globoko hvaležnostjo do velikega pokojnika.

London, 5. januarja. AA. Angleški kralj je poslal ob priliki smrti generala Joffra predsedniku republike sožalno brzojavko, v kateri pravi, da obžaluje smrt velikega maršala, ki je vodil v svetovni vojni francosko armado in se boril štiri leta rama ob rami z angleškimi vojnimi silami.

Pariz, 5. jan. AA. Semkaj je prisel angleški prestolonaslednik z letalom. Po prihodu se je napolnil v kliniko, kjer je preminul maršal Joffre in se poklonil njegovim vrnjenim ostankom. Francoska vlada je prejela vseh kraljev sveta brzojavo ne sožalnice. Joffrovo truplo bo izpostavljeno do srede.

London, 5. januarja. AA. Predsednik angleške vlade je poslal načelniku francoske vlade Steegu povodno smrti maršala Joffra brzojavno sožalje.

Pariz, 5. januarja. AA. Interimski predsednik rumunske vlade je sporočil načelniku francoske vlade Steegu sožalje zaradi smrti maršala Joffra. V svojem odgovoru in zahvali pravi Steeg, da Francija ne bo pozabila, s koliko nesebičnostjo se je pogladila hlabra Rumunija, njena sestra po rodu in misli, v odločilno borbo za ogroženo svobodo.

Pariz, 5. januarja. Francoski listi objavljajo cele strani spominov na umrlega maršala Joffra in se pri tem spominjajo tudi njegovih zvez z Jugoslavijo. V kinematografski predstavi filma z bojnih poljan, ki kažejo »velikega vojskovođa v raznih epizodah minule svetovne vojne. S pozornostjo beležijo francoski listi tudi komentarje inozemskih tiska ter z zadovoljstvom in priznanjem beležijo korektno stališče nemškega tiska, ki priznava zasluge in vrline pokojnega maršala. Iz vseh strani sveta prihajajo nešteti izrazi sožalja, a za pogreb so pripravljene deputacije skoro vseh evropskih armad. Pogreb se bo vršil po že objavljenem programu z največjimi častmi.

Jugoslovenski pokret med mladino

Ustanovna skupščina »Mlade Jugoslavije« v Beogradu
Velik razmah novega pokreta med mladino

Beograd, 4. januarja. Po vsej Srbiji se je med mladino pojavil močan jugoslovenski pokret v duhu kraljeve proklamacije od 6. januarja in njegovega akta od 3. oktobra. Včeraj je pokret došel do izraza tudi med beograjsko omladino, ki je položila temeljni organizaciji mladih Jugoslovencev pod imenom »Mlada Jugoslavija«. Dopoldne se je namreč vršila ustanovna skupščina te organizacije, v katero je vstopila omladina iz Beograda, Zemuna in Pančeva, torej z ozemlja uprave mesta Beograda. Akcija za razširjenje organizacije se bo razširila tudi v druge pokrajine. V organizacijo se sprejema vsakdo ne glede na stan in poklic.

Umevno je, da je doslej vstopilo v novo

organizacijo največ akademske omladine. Med drugimi so vstopili kot člani bivši predsednik Saveza radikalnih univerzitetnih klubov in predsednik radikalnega univerzitetnega kluba Boža Jovanović, predsednik saveza demokratičnih dišajskih klubov Dragutin Letić, bivši predsednik Orjuna Boža Arsenijević, bivši predsednik demokratične omladine Boža Martinović, bivši podpredsednik okrožnega odbora radikalne omladine Pera Miličević in mnogi drugi. Skupščina, na kateri je bilo izrečenih več navdušenih govorov, sta bila odposlana brzojavna pozdrava Nj. Vel. kralju in predsedniku vlade.

Sottosantija ubil lastni brat

Obtoženi kmetje so sami izsledili morilca. — Medsebojni fašistični obračuni. — Nova fašistična nasilja

Zagreb, 5. jan. »Novosti« poročajo: Zaradi umora učitelja Sottosantija v Vrhpoju so podvezle fašistične oblasti celo vrsto ekspedicij proti seljakom v Vipavski dolini, kakor da gre za kako italijansko kolonijo. Na račun tega umora, čegar krivice še do danes ni bil izsleden, so se vršile aretacije v množicah in nečuvana nasilja. Videč, da preiskava italijanskih odnosov fašističnih oblasti na ta način ne bo nikdar izsledila krivcev, so preganjani kmetje sami začeli zadevo preiskovati in zasledovati morilca. Cesar fašistične oblasti same niso znale ali niso hotele, so storili seljaki iz Vipavske doline. Na podlagi poročevanja so ugotovili, da je učitelja Sottosantija iz osebnega maščevanja ubil njegov lastni brat, ki je znan kot defektan tip. Naravno je, da je to razkritje za fašistične oblasti skrajno neprimerno in da ga skušajo zaradi tega prikriti. Seljaki pa so ukrenili primerne korake potom odvetnikov ter vložili tožbo zoper morilca, da na ta način izsilijo resnico in rešijo iz zapora nedolžne žrtve.

Na enak način je bilo ugotovljeno, da so italijanskega finančnega stražnika Rastellia v Koprivšču ubili fašisti sami iz maščevanja. Kakor znano, je bil zaradi tega umora izvršen pravcati pogon na goriške Slovence. Goriški prefekt je sicer odredil razorožitev goriške provincije, vendar pa zaradi tega politični umori niso prenehali. To je najboljši dokaz, da gre za medsebojna fašistična obračunavanja, ki dokazujejo vso gnolobo v fašističnih vrstah. Vseeno pa so ti krvavi fašistični obračuni italijanskim oblastem dobrodošli, ker jim dajejo povod za nadaljnjo preganjanje Slovencev.

V zadnjem času so fašisti zopet začeli s metodami, kakršnih so se posluževali v

prvi dobi fašističnega režima. Tako so v Cerknem pri Gorici napadli brata idrijskega kaplana Eržena, ga zvezali in z avtomobilom odpeljali kake tri kilometre daleč iz mesta, kjer so ga tako preteptali, da je oblezal nezavesten v mlaki krvi. Mislil, da je mrtev, so ga vrgli v cestni jarek in se vrnili, kakor da bi se ne bilo ničesar zgodilo. Slučajno pa so ljudje našli Eržena in ga rešili gotove smrti.

Udruženje julijskih in dalmatinskih dobrovoljcev v italijanski vojski je začelo izdajati posebno revijo pod naslovom »La Porta Orientale«. List bo izhajal mesečno na 100 straneh in se bo bavil izključno z italijansko propagando v Dalmaciji.

Vstaja v Indiji

London, 5. jan. AA. Po poročilih iz Birme so angleške čete odbile vetaše in jim prizadele odločilne izgube. Vetaši so se morali umakniti v džunglo, kjer so jih obkolile angleške čete in jih bombardirale s bombami. Vetaši so se morali naposled udati.

Rangoon, 5. jan. V soboto so izbruhnili v zapadnem Rangoonu v predmestju Lammadow krvavi poboji med Kitajci ter Birmanci, v katerih je bilo ubitih 10 oseb in 65 ranjenih.

Upor na angleški vojni ladji

London, 5. jan. Na vojni ladji »Lucia« se je izmed 262 mož posadke uprlo 42 mornarjev, ki bi se bili skoro polastili parnika, da ni odločen nastop kapitana preprečil njihove nakane. Upornike so po kratki borbi premagali in jih zaprli ter bodo prišli pred vojni sodišče.

Venizelos na Dunaju

Dunaj, 5. januarja. Grški ministrski predsednik Venizelos je včeraj dopoldne obiskal policijsko bolnico in policijsko oskrbo, vilišče, kjer so ga pozdravili kot zastopnik vlade podkancler dr. Schober in vodilni policijski uradniki ter zdravniki. Ministrski predsednik se je zelo pohvalno izrazil o zavodu, ki si ga je ogledal zelo podrobno in obiskal vse bolnike. Ob 11. se je Venizelos poslovil od uradnih zastopnikov ter se vrnil v spremstvu legacijskega svetnika dr. Jordana, ki mu je dodeljen za časa njegovega bivanja na Dunaju mesto. Na poti ga je spremljala številna množica.

Belgijska zračna obramba

Bruselj, 5. januarja. AA. Vlada je naročila pri angleški tvornici letal večje število vojnih biplanov (»Fox«). Nedavno je vlada naročila pri isti tvornici 45 pod-bojnih letal. Vrednost teh naročil znaša 300.000 funtov sterlingov.

Kitajska carina na angleški tobak

Liverpool, 5. januarja. AA. V angleško-ameriški tobačni tovarni bo delalo štiri tisoč delavcev prihodnji teden le tri dni na teden, ker je Kitajska povišala carine na cigare in cigarete.

Vremensko poročilo JZSS

po stanju 3. jan.
Vel. Planina: čez noč na staro podlago 5 cm snega, vreme mirno in oblačno, snega suhega skupno 80 cm, smuka ugodna.

Kranjska gora: Snež, položaj isti kot v Ljubljani.

JZSS.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.765, Berlin 13.445—13.475 (13.46), Bruselj 7.8959, Budimpešta 987.54—990.54 (989.04), Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 794.12—797.12 (795.62), London 274.15—274.95 (274.55), Newyork 56.325—56.525 (56.425), Pariz 220.87—222.87 (221.87), Praga 167.28 do 168.08 (167.68), Trst 295—297 (296).

INOZEMSKA BORZA.
Curih: Beograd 9.1260, Pariz 20.245, London 25.0525, Newyork 515, Bruselj 72.05, Milan 27.01, Madrid 54, Amsterdam 207.675, Berlin 127.825, Dunaj 72.60, Sofija 3.73, Praga 15.30, Varšava 57.85, Budi npešta 90.25, Bukarešta 3.06.

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čajico naravne »Franz Josefove grenčice«, ki dosega radi tega ker čisti kri, žledece in čreva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova voda« že pri malih največ težko zagatenih bolnikih »Franz Josefova voda« se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Velike poplave v Franciji

Zaradi južnega vremena so reke v severni in zapadni Franciji narasle ter poplavile že mnogo krajev

Pariz, 5. januarja. AA. Iz mnogih krajev Francije poročajo o velikih poplavah. Garonna, Loira, Marna in Saona so prestopile bregove. Več naselbin ob teh rekah so morali izprazniti. Obilavost so uvedla posebno službo za nadzorovanje rek. Na mnogih krajih so postavljene zasilne baraže. Železniški promet je bil na mnogih mestih prekinjen.

Pariz, 5. januarja. Zaradi nenadne izpremembe vremena in nastopa južnih vetrov se je začel sneg naglo tajati. To je imelo za posledico naglo naraščanje voda, zaradi tega obstoja v vsej severni in zapadni Franciji zopet velika nevarnost poplavl. Več rek je že prestopilo bregove in poplavlilo mnogo nižje ležečih krajev. Ste-

vilne vasi ob Garonni, Marni in Loiri so morali izprazniti. Tudi železniški promet je ogrožen, ker izpodlega voda železniške nasipe, ki še izza zadnjih poplav niso bili popolnoma v redu.

Briancon, 5. januarja. AA. Lavina je zasula v Avalanchi 6 francoskih turistov.

Silen vihar v Španiji

Madrid, 5. jan. V severni in zapadni Španiji je včeraj divjal hud vihar, ki je povzročil obilo škod. Telefonske zveze s temi pokrajinami so večinoma prekinjene. Po zadnjih vesteh je upostojen več vasi in je neurje zahtevalo tudi več človeških žrtev. Ponoči se je vreme izpreverilo in je začelo danes močno snežiti.

Potresna katastrofa v Grčiji

Potres je skoro popolnoma porušil mesto Korint. — Na tisoče ljudi brez strehe. — Potresni sunki se nadaljujejo

Atene, 5. januarja. Potres v Korintu, ki je trajal v sobotni noči sedem sekund, je popolnoma porušil stari del mesta. Ljudstvo je v velikem številu zbežalo na ulice ter živi na prostem. Potres so čutili v Tripolisu, Sparti in v Calamati. V Istmu je plaz zasil več hiš. Včeraj ob 2. zjutraj so zabeležili tudi v Atenah močnejše potresne sunke, ki pa niso napravili škod.

Atene, 5. januarja. Sele sedaj se doznavao podrobnosti včerajšnjega potresa v Korintskem zalivu. Mesto Korint, ki je bilo že ob priliki lanskega potresa hudo prizadeto in le deloma obnovljeno, je sedaj zopet popolnoma v razvalinah. Od starega dela me-

sta je ostal samo kup razvalin. Tudi v največjem delu mesta ni hiše, ki bi ne bila prizadeta. K sreči so ljudje že po prvem potresnem sunku zbežali na prosto, tako, da človeških žrtev ni bilo. Vlada je dala na razpolago tisoč vojaških šotorjev v katerih so namestili brezdomce. Vojaška oblast je organizirala tudi prehrano prizadetega prebivalstva. Materijalna škoda je ogromna. Potresni sunki so se nadaljevali včeraj ves dan in vso preteklo noč, vendar pa so bili lažji, tako da ni bilo novih otežkočenj. Strokovnjaki sodijo, da bo sledila še cela serija manjših potresov.

Krvavi izgredi v Porurju

V nemških premogovnih revirjih je došlo včeraj do krvavih spopadov med stavkujočimi rudarji in policijo. — Pri izgredih je bilo več delavcev ubitih in ranjenih.

Berlin, 5. januarja. V premogovnih okrajih Porenja je prišlo včeraj do krvavih spopadov med komunisti in policijo. Ubityh ter ranjenih je bilo več komunistov.

Esen, 5. januarja. AA. Dožim je položaj v središču in v južnem delu Porurja nezpremenjen in je število stavkujočih rudarjev neznan, se je položaj v severnem območnem pasu poslabšal. V revirju Hamborn

stavka 30.000 rudarjev. V soboto in nedeljo je bilo več spopadov med stavkujočimi rudarji in delavoljnimi delavci. Rudarji so obmetavali stavkokeze s kamenjem in streljali nanje. Redarstvo je moralo opetovano nastopiti in rabiti orožje. V Mörzu je 2000 stavkujočih rudarjev napadlo policijsko stražnico, da oproste zaprte komunistične vodilje, pa so rudarji napad odbili.

C. G. Norris.

Vroča kri

Roman.

Celo mučno uro se ni ozrla na Mihaelovo stran. Zopet in zopet je nalila Boylstonov kozarec, potem pa še svoje, in čim je bila steklenica prazna, je naročila novo. Vino ji je šlo v glavo, toda pila ga je z veseljem, ker je bila v njem moč, ki jo je nujno potrebovala. On je pa sedel in opazoval, opazoval; ni si upala pomisliti, o čem razmišlja. Boylston, rdeč od vina, se je naslonil na mizo in lečjal zaljubljenost:

— Kako lepa si nocoj, moja mala Zeld, očarljiva si in dražestna, zakaj ne moreš biti vedno taka, moja mala Zeld, moj makov cvet?

Veliko okroglo zrcalo je viselo na levi steni; če se je le malo premaknila, je lahko videla v njem oni del restavracije, v katerem je stala Mihaelova miza. Tvegala je nagel, bežen pogled. Zares: sedel je napol obrnjen in jo nepremično gledal. Zdrnila se je, pograbila svoj kozarec in ga izpraznila do dna. Nobenega pogleda več, toda ko se je smejala, kakor da jo Boylstonovi dovpti imenito zabavajo, je skrivaj ves čas opazovala mizo na koncu dvorane, kjer je sedel Mihael s svojo družbo.

Slednjič je vstal. Njegovo in njegovih tovarišev postave je lahko spoznala v obrisih. Natakali jim je pomagal obleči suknje. Dolgo, dolgo si ni upala pogledati po dvorani. Bila je napol prazna. Nekam čudno glasno se je zasmejala in takoj tudi zastokala. Boylston je mislil, da se ji je zaletelo in rotiti jo je, naj brž poje še kozarec vina.

Drugo jutro je pisala vsa oslabela, strta in izčrpana:

»Ljubi Mihael, govoriti moram s teboj, brez pogojno. Tega bednega življenja ne morem več prenašati. Snoči sem te seveda videla, toda ti me menda nisi opazil in moje srce te je ves čas klicalo. Predragi, povej mi, kje, kdaj in kako bi se mogla sestati. Zjaj te ne bom pustila čakati zama. Tvoja pomoč, tvoja ljubezen mi je potrebna.

Tvoja zvesta, toda poredna Zeld.»

Sestala sta se čez dva dni v čitalnici Mechanics Library in napotila sta se skupaj po živahnih, prašnih ulicah. Toda hladni veter je bil poletni zefir, prahu sploh nista opazila in prenapolnjeni, razmajani trgi so se jima zdeli zeleni travniki, kjer nista videla žive duše.

— Ah, Mihael, ljubček moj, kako sem nesrečna!

— Zeld, Zeld, kaj naj storim, kako naj ti pomagam?

— Tako dober si in lepo je, da si prišel.

— Toda, dušica, saj niti ne veš, kako silno sem hrepenel po tebi. Na konec sveta bi se bil napotil, samo da bi te zopet videl.

Besede — stavki — zatrjevanja. Kako brezpomembno je bilo vse to. Bila sta zopet skupaj, to je bilo glavno, in to pot je svečano zatrjevala, da ju nobena sila ne bo več ločila.

Potem se mu je izpovedala, izpovedala ob vročih solzah, vzdihih, pojasnilih in samoobtožbah. Med pripovedovanjem ga ni mogla pogledati, ker se je bala, da jo pripravi izraz njegovega

obrazu ob ves pogum tako, da si ne bo upala vsega povedati. Ko je bila njena izpoved končana, ni črnil nobene besedice. Dolgo sta oba molčala. Končno je zbrala ves svoj pogum in se ozrla na Mihaela. Bilo je, kakor je v strahu pričakovala. Sedel je nepremično, risal z zlomljeno vžigalco po mizi in ogledoval svoje nohte. Njegove oči so bile steklene in motne in z njegovega mladega obraza so bile izginile vse radostne gubice.

Oh, Mihael, ti si moral odpustiti, moral ji je biti zopet to, kar ji je bil! Stopila je k njemu, padla predenj na kolena in se ga oklenila z rokami.

— Mihael, Mihael, — je zašepetala vsa obupana.

— Ne jezi se name, ne bodi hud, Mihael, ljubček moj. Brez tebe ne morem živeti. Ti si edini, ki ga ljubim na svetu, samo tebe in nikogar drugega. Mihael, moraš mi odpustiti, sicer res ne bom mogla več živeti. Ljubi me, Mihael, moraš, moraš mi omogočiti to!

Prijela ga je za glavo, ga poljubila na ustnice, čelo, lica in oblila njegov obraz s solzami. Nenadoma jo je pograbil, potegnil k sebi in strastno poljubil. Visela sta drug na drugem, ne da bi se mogla izpustiti, kri je jima pritiskala v glavo in valoveče poželjenje ju je obšlo.

Tisto noč je bila sama. Globoka tema krog in krog nje, po praznih sobah je strahotno škripalo in stokalo nad ujo, pod njo in vsepovsod so švigale čudne sence.

Zeld ni bila vesela. Ta vprašujoči, bolesten pogled iz Mihaelovih oči ob slovesu, njegova nežnost po strastnem izbruhu! Niti najmanjšega očitka, nobene kritike in vendar rezerviranost. Ni je sprejel nazaj v svoje srce; njegovo čustvo ni bilo več tako, kakoršno je bilo po prvem srečanju. Solze so ji tekale po licih, sklepala je roke in šepetala njegovo ime v noč.

— Mihael, Mihael!... O bože moj, da bi mogla vsaj umreti!

Dva dneva nestrpnega pričakovanja. Končno je prišlo kratko pismo:

»Danes popoldne ob treh v knjižnici — če moreš priti.

Mihael.

Zopet ljubezen — zopet strast. Skrivni sestanki, prekipevala čustvenost.

Toda ne tako kakor prej. Mihael ni bil več prejšnji, ne več dobrodušni fantič s sladkim smehljajem, stanujoč s svojo materjo tu doli na Sacramento-Streetu. V čem je bila prav za prav razlika, Zeld ni vedela ali bolje rečeno ni imela poguma priznati. Morda je bil samo zrelejši. Zjaj je morala neprestano plakati, plakati ob prevleki ljubezni. Nevede jo je ponižal, njo, ponosno, samozvestno.

Dnevi so bili tedni, tedni meseci, preden je Zeld končno v polni meri spoznala resnico. Mihael jo je preziral. Zjaj je bila »priležna doktorja Boylstona« — ženska, ki jo je Boylston »vzdrževal«.

Kolikšno ponižanje, kolikšna sramota!

Ves ta čas je poznala skoraj izključno le solze. Živela je samo za ure, ki jih je preživljala z Mihaelom in vedno je imela pripravljena zanj skromna darila, svoja ročna dela.

Čas med poedinimi sestanki je bil neznosen. Boylston z njegovim zopernim nerganjem, nerodnim ljubimkanjem in ostudno pohotnostjo! Vedela je, da bo zopet podlegla in mu nastavila ustne v poljub, čeprav je v nji vse kričalo po Mihaelu, po ljubljencem.

Maršal Joffre kot človek

Popularnosti se ni brnil, drugače je pa bil skromen, toda napram svoji okolici nezaupljiv.

Jean de Pierrefeu pripoveduje v svojih spominih iz francoskega glavnega stana mnogo zanimivih epizod iz časov, ko je vodil junaško francosko armado maršal Joffre. To je bila doba velike in slavne popularnosti. Zmagovalec v bitki na Marini je bil ljubljeneц vseh zavezniških držav. Pošta je prinašala v Chantilly, kjer je imel glavni stan svoj sedež, vsak dan cele kume pisem iz vseh krajev sveta. To so bili izrazi občudovanja, hvalečnosti in ljubezni do moža, ki je rešil Francijo in s tem tudi zavezniške države. Na tisoče otrok je pisalo Joffru in ga prosilo, da bi jih sprejel v armado. Neki Novozelandčan je v pismu celo prosil Joffra, naj pošlje nekaj vojakov nad soseda, ki mu noče vrniti posojenega denarja. Spismi je pa prihajalo tudi mnogo daril — šampanjca, cigar, sadja, pisemskega papirja, slik, kipov, perila in raznih drobnarij. Neki brivec je poslal Joffru sliko, sestavljeno iz las. Nekaj sličnega je napravil neki navdušeni kraligrf, ki je napisal z zelo drobnimi črkami cel navospev na slavnega francoskega vojskovodjo. Joffra so vsi ti dokazi občudovanja in spoštovanja zelo veselili in po cele ure je čital pisma. Odgovore je navadno sam podpisoval in često je vrnil koncept, ki mu ni ugažal.

Joffre kot rečeno ni bil nasprotnik popularnosti in tako je rad stopil tudi pred fotografov objektiv. Pač je pa strogo pazil, da bi popularnost zmagovalca v bitki na Marini na zunaj ne vzela oblik, ki bi mogla vzbujati bojazen v politiki. Ko je napisal neki častnik informacijskega oddelka pod naslovom »Generalisimova garda« članek o pihotnem polku v Chantilly, je Joffre prepovedal objaviti ga. Bal je, da bi utegnilo vzbuditi to pretorijanstvo v Parizu nepotrebne kometarje. Joffre je bil mož izredno visoke in krepke postave, ceremonil se ni nikoli in nikjer, jedel je vedno z velikim apetitom in kot star gurman se je zelo

dobro razumel na imenitno kuhinjo. Pri tem pa ni bil zapravljivec, temveč nasprotno, varčnost je spadala med njegova življenjska gesla.

Joffre je bil podošbljen mir, red in skromnost. Njegov kabinet v Chantilly je bil opremljen tako, da bi človek mislil, da dela v njem računski podčastnik, ne pa vrhovni poveljnik francoske armade. Sredi sobe je stala miza, stene so bile prazne. Nekoč se je dal Joffre fotografirati v svojem kabinetu za neko ilustracijo in ker si ljudje ne morejo misliti vojskovodje brez zemljevidov, so pokrili stene z zemljevidi, toda po fotografiranju jih je dal maršal takoj odstraniti. Joffre ni spadal med ljudi, ki hočejo delati vse sami in se utapljajo v delu. Redkokdaj je vzel pero v roke. Bil je vrh ogromne piramide in moral se je zanašati na ljudi, ki so pod njim delali. Napadno bi pa bilo misliti, da se je dal tem ljudem obvladati.

Joffre je bil kremenit značaj in svoje duše ni nikomur odkril. Ko ga je nekoč opozarjal na mahinacije neke skupine, češ, da ga hoče odstraniti iz Chantilly, se Joffre navidez za svarilo ni zmenil, na tihem je pa poskrbel, da se morebitna nevarnost odstrani. Ljudje iz njegove okolice so se mu bližali vedno z nekakšnim strahom kajti vrpico njega jim je bilo nekam tesno pri srcu. Znal je biti zelo neprijeten za vsakega, kdor ni bil točen in vesten. Napram svoji okolici je bil vedno nekoliko nezaupljiv. Često se mu je zdelo, da mu nekaj prikrivajo.

Prvi vtis je bil za Joffra navadno odločen. Nekemu novemu polkovniku, dodeljenemu glavnemu stanu, je takoj pokazal vrata, ker je predolgo iskal na zemljevidu Bitolj. Joffre ni imel rad ljudi, ki mnogo in preglasno govorijo, pa tudi bojazljivcev ni trpel. Tujemu mnenju je bil dokaj težko dostopen. Napram vsakomur, kdor ga je hotel prepričati o nečem boljšem, je bil nezaupljiv. Edini, ki je znal v tem

pogledu občeati z maršalom, je bil načelnik štaba general Pellé. Pa tudi njega si je Joffre večkrat pošteno privoščil. Cenil ga je sicer zelo visoko, toda njegov obraz mu ni ugajal. Izražal je preveč prebrisaniosti. Joffre je bil preveč samozvesten in trdno je veroval v zmago zavezniškega orožja.

Toda pričakovane odločilne uspeha ni bilo in akcija proti Joffru, ki jo je Briand dolgo zadrževal, se je končno posrečila. V decembru 1916 je postal Joffre maršal in tehnični svetovalec vlade glede splošnega vodstva vojne. Postal je general generalov, toda pravo vodstvo francoske vojske je bilo poverjeno generalu Nivellu, s čigar imenom so bile združene takrat tolike nade. Joffre je zbral v vili Poiret šefe oddelkov glavnega stana in se poslovil od njih. To je bila žalostna ceremonija, konec slavne dobe, ki je trajala skoraj poltretje leto. Joffre je imel pravico do treh dodeljenih častnikov in vprašal je zbrane šefe, kdo hoče s njim v Pariz. Dvignila se je samo ena roka — bil je major Thouzelier, faktotum v generalisimovem chantillyskem življenju. Joffra je to neprijetno presenetilo, toda potolažil se je nekoliko, ko je general Gamelin zašepetal: Gospod general, ne zamerite onim, ki morajo misliti na svojo kariero! In Joffre jim res ni zameril. Ko so vsi odšli, se je maršal zadnjič ozrl po sobi, na katero ga je vezalo toliko spominov, potem je pa potrepljal zvestega majorja po rami in dejal smeje: Pavre Joffre, sacre Thouzelier!

V restavraciji.

— Gospod natakari, naročil sem vendar govejo pečenko à la mode.
— Saj sem vam jo prinesel, gospod.
— To vendar ni goveja pečenka po modi, saj vidite, da plavajo v omaki dolgi lasje.

V moževi pisarni.

— Kam je odšel moj mož?
— Ne vem, milostiva.
— Morda bo pa vedela gospodična strojeписка.
— Da, ona bo najbrž vedela.
— Kje pa je?
— Z njim je odšla.

Za smučarje!

Tirolski in češki loden v veliki izbiri priporoča

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Danes premiera!

Emil Jannings

Ljubavne pustolovščine slovitega junaškega tenorista Alberta Winkelmanna, ljubljena ženska na Dunaju in St. Wolfgangu!

Sodelujejo:

Renate Müller
Olga Čehova
Hans Moser

Telefon 2124

Najnovejši Paramountov zvočni tehnik!

LJUBLJENEC BOGOV

v najnovešem Ufinem govorečem filmu
Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer,
jutri na praznik ob 3., 5. 7. in 9. uri.
Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure!

Elitni kino MATICA

Priložnostni nakup

Rokavice

Nogavice

zimsko ter drugo perilo, damske torbice in aktovke, kravate, ROBEČKI, vsakovrstne TOALETNE POTREBEŠČINE, naramnice in sploh GALANTERIJSKO BLAGO.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika.

Zaradi velike zaloge znižane cene!

ZAHVALA

Za mnogostransko izkazano nam sočutje povodim težke izgube našega nad vse ljubljenega ata, starega očeta, tasta in strica, gospoda

Ignacija Burnika

mitniškega nadpaznika v. p.

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej nas vže dolžnost zahvaliti se č. duhovščini, gospodu primariju dr. Rusu, gg. pevcem in godbenemu društvu »Gradašča« za ganljive žalostinke ter vsem darovalcem prekrasnih vencev.

Vič, 4. januarja 1931.

Zalujoča rodbina Burnik.

Franc Jager

tapetništvo

LJUBLJANA, Sv. Petra n. 29

priporoča svoje najmoderneje fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane t. t. d.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača — lahko tudi v znakah
za odgovor znakom! Na spravljanje brez znamke se
odgovarjamo Najmanjši oglas 100 Din 5—

Premog, drva, koks

prodaja

»ILIRIJA« d. o. z., Ljubljana,
Dunajska c. 46 — telef. 2820
Miklošičeva c. 6 — telef. 2595

Dva delavca

iščemo za klavirno. Eden bi pomival klavirno, drugi pa urejeval hlev Tisti, ki so tako delo že opravljali, naj se ponudijo na naslov: Ante Mitrovič i sinovi, Split. 512

L. Mikuš

Ljubljana,

Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno. —

Telefon 2050

Premog

suha drva

Pogodba. Bohoričeva

Dospela so pristna štajerska, dolenjska in dalmatinska vina

Se priporoča

Restavracija „Pod Skalco“
LJUBLJANA, Mestni trg št. 11

Dvokolesa, motorji, šivalni stroji.

otroški in igračni vozički, oneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

„Tribuna“ F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠTEV 4

Od dobrega najboljšje je le

Gritzner = Adler

šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba —
najboljši material!

Novost!

Sivalni stroj

kot damska
pisalna miza

Le pri

JOS. PETELINC - LJUBLJANA

TELEFON INTERURBAN 2913

Zmerne cene tudi na obroke

